

KOTOUTTAMINEN MUUTOKSESSA

Neuvotteleva virkamies

Paula Karjalainen

12.9.2018

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Ajankohtaisia maahanmuutto- ja kotouttamisasihteita

- **Maahanmuuttajien koulutus- ja työllistymispolkujen nopeuttaminen**
 - Ammatillisia kotoutumiskoulutuksia, yhdistetty kielen opetusta ammatilliseen koulutukseen
 - Omakieliset orientaatiojaksot (Kotona Suomessa –hanke)
 - Kotoutumiskoulutuksen määrärahat olleet viime vuosina hyvällä tasolla; koulutuksen päässyt aloittamaan ilman merkittäviä viiveitä
 - Ulkomaalaisten aktivointiaste on noussut (vuonna 2017 vuosikeskiarvo oli 48,3, vuonna 2016 se oli 42,2)
 - **Kotouttamisen SIB-hanke**
- **Hallituksen esitys uudeksi kotoutumislainsiksi eduskunnassa**
 - Kotoutumista edistettäisiin jatkossa osana maakunnan kasvu- ja sote-palveluita sekä kunnan palveluina. Lain on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2021.
- **OECD:n 5.9. julkaisema arvio maahanmuuttajien työllisyydestä ja heidän lastensa opintomenestyksestä Suomessa**
 - OECD arvioi, että kehittämistyö on ollut kunnianhimoista ja oikeansuuntaista.
 - Erityisesti naisten ja lasten kotoutumisen tukea tulee vahvistaa entisestään.

Ajankohtaisia maahanmuutto- ja kotouttamisasihteita

- **Työperusteisen maahanmuuton vahvistamiseksi hallitus laati vuonna 2017 maahanmuuttopoliittisen ohjelman**
 - Ohjelman linjauksen mukaan kotoutumista ja asettautumista tukevilla palveluilla sekä hyviä väestösuhteita edistämällä voidaan parantaa työperusteisten maahanmuuttajien viihtymistä sekä täällä jo olevien maahanmuuttajien osaamisen hyödyntämistä
- **Talent Boost – Kasvua kansainvälisistä osaajista –toimenpideohjelma**
 - Yhteen sovittaa elinkeino-, innovaatio-, työllisyys-, koulutus- ja maahanmuuttopolitiikkaa kasvua tukevaksi kokonaisuudeksi
 - Vahvistaa kansainvälisten osaajien houkuttelua Suomeen sekä kv. osaamisen kanavoimista yritysten kasvun ja kansainvälistymisen tueksi.
 - Toimenpiteitä käynnistetty yhdessä kaupunkien ja Business Finlandin kanssa.
- **Kaksisuuntainen kotoutuminen ja hyvät väestösuhteet**
 - Järjestöavustukset

Omakieliset orientaatiojaksot

- Pilotoitu Kotona Suomessa –hankkeessa (ESR)
- Koulutusjakso, joka antaa hiljattain Suomeen muuttaneelle tietoa keskeisistä Suomea koskevista asioista
- Toteutetaan kotoutujan äidinkielellä tai muulla hänen hyvin osaamallaan kielellä
- Englanninkieliset nopean työllistymisen orientaatiojaksot pilotointi (5 viikkoa)
- Ensisijaisesti lähiopetuksena, mutta etätoteutus on ratkaisu, jos kieliryhmiä ei muodostu

- Pilottihankkeiden kokemusten perusteella orientaatiojaksoilla on ehdoton lisäarvo: omakielisyys mahdollistaa monimutkaistenkin asioiden omaksumisen ja saadun tiedon hyödyntämisen heti kotoutumisen alkuvaiheessa
- Omakielisyyden avulla voidaan myös varmistaa, että
 - kotoutuja saa oikeaa tietoa
 - asioita ei jää ymmärtämättä
 - asioita ei ymmärretä väärin
- Kotoutuminen onnistuu paremmin, kun kotoutuja ymmärtää *hyvin*, miten suomalainen yhteiskunta toimii ja minkälaisille arvoille se perustuu

- Orientaatiojaksosta hyötyvät kaikki, mutta erityisesti kauempaa tulleet kotoutujat

Maakuntauudistuksesta aiheutuvat muutokset kotoutumisen edistämiseen

- Maakunnan tehtäväksi määritetään kotoutumisen edistäminen
 - tarkoitetaan kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa tarkoitettuja toimenpiteitä
- Kotoutumista edistäviä palveluja järjestetään osana maakunnan järjestämävastuulla olevia kasvupalveluita ja sosiaali- ja terveyspalveluita, kunnallisia peruspalveluita ja kansallista koulutusjärjestelmää sekä muina kotoutumista edistävinä palveluina.
- Kotoutumislain muutosten valmistelu on yhteen sovitettu muiden lakiehdotusten kanssa
- Jatkossa **maakunta** olisi merkittävä kotoutumista edistävä toimija, kun kotoutumista edistäviä palveluita järjestettäisiin maakunnan järjestämävastuulla olevina sosiaali- ja terveydenhuollon palveluina, kasvupalveluina ja muina kotoutumista edistävinä palveluina.
- Myös **kunnilla** säilyy oleellinen rooli kotoutumisen edistämässä, sillä kotoutumista edistäviä palveluita järjestettäisiin jatkossakin kunnan vastuulla olevina peruspalveluina ja muina kotoutumista edistävinä palveluina.

Kotoutumislain uudistus

- HE annettiin 5.7., lähetekeskustelu eduskunnassa 4.9., esitys siirrettiin hallintovaliokuntaan käsiteltäväksi
- Esityksellä ei ole tarkoitus muuttaa voimassaolevan kotoutumislain rakennetta, soveltamisalaa ja laissa määriteltyjä kotoutumista edistäviä alkuvaiheen palveluja.
- Palvelut ja toimenpiteet pysyvät hyvin samankaltaisina lakiehdotuksessa:
 - neuvonta ja ohjaus
 - alkukartoitus
 - kotoutumissuunnitelma
 - alaikäisen kotoutumissuunnitelma
 - kotoutumiskoulutus
- Uudistuksia:
 - Maakunta vastaa siitä, että sen alueella on toimipisteitä tai palveluita, joissa maahanmuuttaja voi saada henkilökohtaista alkuvaiheen neuvontaa ja ohjausta.
 - Maakunta voisi sopia toimipisteen tai palvelun järjestämisestä kunnan tai muun maahanmuuttajille palveluja tarjoavan toimijan kanssa samoin kuin toimintaan liittyvien kustannusten jaosta.
 - Kuntaan ohjaaminen: sopimusperusteinen kuntiin ohjaaminen vain kiintiöpakolaisten osalta
 - Korvausjärjestelmää yksinkertaistetaan: erityiskustannusten korvaamisesta pääosin luovutaan
- Maakunnan on tarvittaessa yhteistyössä kunnan ja muun viranomaisen ja palveluntuottajan kanssa huolehdittava kotoutumista edistävien palveluiden yhteensovittamisesta maakunnassa siten, että maahanmuuttajien käytössä on yhteen sovitettuja kotoutumista edistäviä palveluita sekä siitä, että maahanmuuttaja saa palvelut tarkoituksenmukaisena kokonaisuutena.
- Maakunta huolehtii lisäksi siitä, että palveluntuottajat toimivat keskenään yhteistyössä siten, että maahanmuuttajien käytössä on yhteen sovitettuja palveluja.

OECD:n selvitys

- OECD:n 5.9.2018 julkaisema raportti käsittelee maahanmuuttoa, kotoutumista ja kotouttamista Suomessa. Suomen toiveesta tehty selvitys tarkastelee kotouttamista erityisesti työllisyysnäkökulmasta ja sisältää myös vertailutietoa muista OECD-maista.
- Selvityksen mukaan Suomessa tulisi kiinnittää huomiota erityisesti maahanmuuttajataustaisten naisten ja lasten kotoutumiseen.
- OECD suosittaa Suomea tarkastelemaan rakenteita, mm. perhevapaajärjestelmää sekä sitä, että kotona lapsiaan hoitavat vanhemmat ovat kunnan, eivät TE-palveluiden asiakkaita.

Talent Boost -toimenpideohjelma

- Hallitus käynnisti puoliväliriihessä 2017 valtioneuvoston yhteisen Talent Boost – Kasvua kansainvälisistä osaajista -toimenpideohjelman
- Tavoitteet:
 - Vahvistaa Suomen houkuttelevuutta osaajille kansainvälisesti.
 - Kanavoida kv. osaajien potentiaali yritysten kasvun ja kansainvälistymisen sekä innovaatiotoiminnan tueksi.
 - Avata työmarkkinoita, ammatillisia ja bisnesverkostoja kansainvälisille osaajille.
- TEM koordinoi poikkihallinnollista toimenpideohjelmaa, jossa OKM, VM, VNK, UM, SM, kaupungit ja muut sidosryhmät vahvasti mukana.
- Valmistelussa hyödynnetty sidosryhmätyöpajoja ja kv. benchmarkkausta.
- TEM esittänyt 5 milj. vuosittaista rahoitusta.
- Lisätietoa: tem.fi/talent-boost

Talent Boostissa hyödynnetään eri työkaluja

SAVE THE DATE: 7.11.2018

The event is part of the Talent Boost - International talents boosting growth -programme of the Government and is organised by the Ministry of Economic Affairs and Employment in cooperation with Business Finland, Business Tampere, City of Turku & Turku Business Region, City of Helsinki and Amcham.

The event is aimed at companies, changemakers in professional and business communities, international talents, city and government representatives, higher education institutes, business service providers and policymakers.

KOTO-SIB -kokeilu 2016-2019

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Kohderyhmä

17-63- vuotias
maahanmuuttaja

Työtön työnhakija
TE- toimistossa

Vastatulleet
turvapaikanhakijat

Kaikki maahanmuuttajat

Valmis aloittamaan työn
lyhyen koulutuksen jälkeen

Halu oppia suomen kieli
työnteon ohessa

Luku- ja kirjoitustaito

TEM
tilaaja

Hankehallinnoija Epique Oy
Rahoitus
Palveluntuottajien valinta ja
valvonta
Tuloksellisuuden seuranta
Kokeilun yleishallinnointi

TE- toimistot
asiakasohjaus

Palveluntuottajat
työelämälähtöisiä, työnantajien ja
maahanmuuttajien tarpeisiin
vastaavia koulutusmalleja
sopivat työnantajien kanssa
maahanmuuttajien työllistymisestä
sekä koulutuksen ja työnteon
joustavasta yhdistämisestä
työsuhteen aikana

Tilanne 6/2018

- 826 aloittanut kokeilussa
- 257 työllistynyt
- 535 ollut koulutuksessa vähintään 70 päivää
- Vuonna 2017 toimintaa pääkaupunkiseudulla, Turussa ja Uudessakaupungissa
- Vuonna 2018 ensimmäiset aloittajaryhmät Oulussa, Jyväskylässä ja Joensuussa
- Muutamia asiakkaita on otettu ohjelmaan (lähinnä osa-aikaisella mallilla) esim. Tampereella ja Kotkassa.
- Arffmanilla alkaa ensimmäinen verkko-opetusryhmä, joka mahdollistaa kielikoulutuksen pienemmille paikkakunnille
- Kohderyhmän laajentamisen jälkeen noin kaksi kolmasosaa ei ole koto-ajalla
- . Elokuussa 30 työllistynyt
- . Suorat ohjaukset TE- toimistosta 45 elokuussa
- . Asiakaohjaus 80 % Uusimaa, 15 % Varsinais-Suomi

Siivous

Rakennusala

Logistiikka

Valmistava
teollisuus

Eniten
työllistäneet
alat

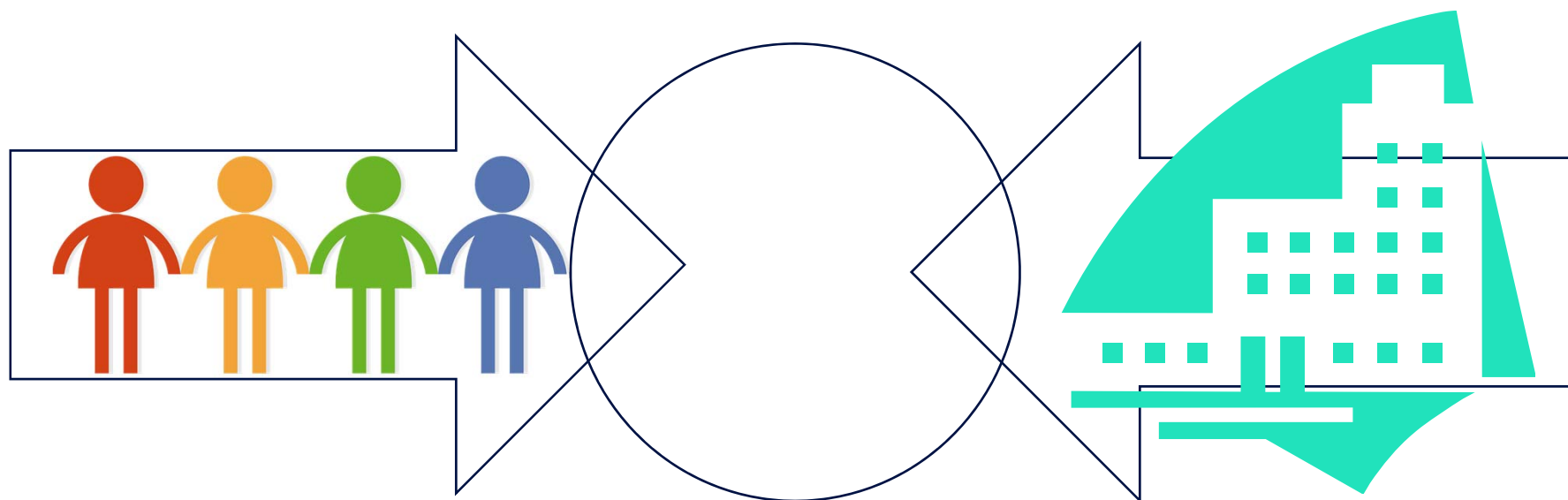
Hotelli- ja
ravintola

Taloushallinto
tietotekniikka

Kotoutuminen on kaksisuuntaista

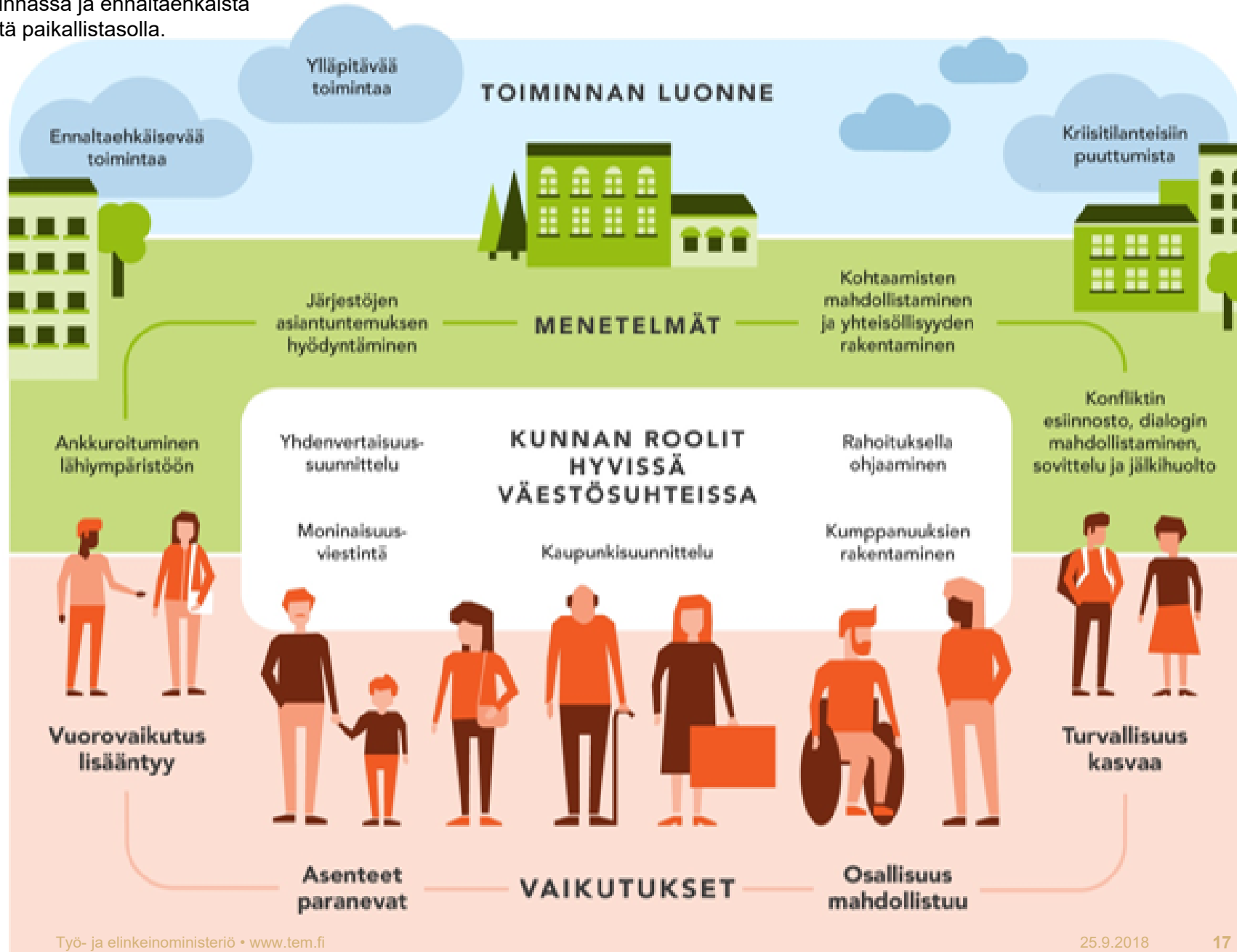
- Maahan muuttanut ja ympäröivä yhteiskunta ovat vuorovaikutuksessa. Molemmat vaikuttavat kotoutumiseen.

- Maahan muuttanut, esim. työnhakija

- Ympäröivä yhteiskunta, esim. työnantaja

aktiivisella väestöllä ja kansien
 silöiden osallisuutta voidaan ylläpitää
 ottamusta monimuotoisessa
 teiskunnassa ja ennaltaehkäistä
 nnteitä paikallistasolla.

Arrival Cities -URBACT hanke:

Kansainvälistä yhteistyötä kotouttamisessa

12.9.2018 Kuntamarkkinat

Hannele Lautiola, monikulttuurisuusasian päällikkö, Vantaan kaupunki

Meg Sakilayan-Latvala, koordinaattori, Arrival Cities, Vantaa

SISÄLTÖ

1. Tausta ja konteksti
2. Vantaa eurooppalaisissa verkostoissa (kotouttamisasiissa)
3. Arrival cities –hankkeen kokemus
4. Mitä kaupunki saa tästä?
5. Mitä opimme ja miten hyödyimme?
6. Verkostoista on hyötyä laajemminkin
7. Suosituksia muille kaupungeille

HELSINKI-VANTAA INTERNATIONAL AIRPORT

Joulukuussa 2017, 18 miljoonaa matkustajaa kulkenut läpi Helsinki-Vantaa lentokentän. Helsinki-Vantaa lentokenttä on yksi maailman parhaimmista.

VANTAA

- itsenäistynyt kaupungiksi 1974
- 223 027 asukasta vuodenvaihteessa 2017/2018
- Suomen neljänneksi suurin kaupunki
- vahvasti kasvava kaupunki (1.7 % vuosittain)
- nimenomaan vieraskielinen väestö kasvaa
- Suomen monikulttuurisin kaupunki, lähes 18 % asukkaista puhuu äidinkielenään muuta kuin suomea tai ruotsia (lähes 40 000 asukasta)

**Yhteisöllisyyden, yhteistyön ja innovatiivisuuden vahva traditio
Kotouttamisasioissa kannattaa katsoa Eurooppaan!**

VANTAAN 10 PUHUTUINTA VIERASTA KIELTÄ

Kieli	2008/2009	2013/2014	2015/2016	2016/2017	2017/2018
viro	1805	5850	7209	7757	8010
venäjä	3547	5926	6852	7267	7645
arabia	649	1095	1548	2046	2579
somali	1532	2023	2325	2404	2423
albania	1057	1570	1798	2011	2190
vietnam	763	1087	1252	1372	1445
englanti	626	966	1163	1295	1403
kurdi	589	849	1086	1188	1317
turkki	528	781	853	888	951
kiina	384	642	808	866	908

Vieraita kieliä
119

Koko väestö
223 027

Vieraskieliset
39 388
17,7 %

Lähde: Tilastokeskus

VANTAA EUROOPPALAISISSA VERKOSTOISSA

TAUSTA

- Vantaa 1990-luvun lopulla aktiivinen jäsen ” QeC-ERAN Quartier en Crise” –verkostossa, joka muutettiin 2003 LUDEN-verkostoksi (Local Urban Development European Network)
- Vantaa kuuluu myös **Eurocities** – suurten kaupunkien verkostoon, jossa mm. Migration and Integration -työryhmä.
- Kotouttamisasioissa URBACT on ollut tärkeä Vantaalle vuosia.

VANTAA URBACT –HANKKEISSA

Urbactin kolme eri kautta, Vantaa ollut mukana kaikissa kumppanina

Urbact I: UDIEX ALEP-hanke, Urban-alueiden verkosto (Vantaalla silloin Hakunilan alue)

Urbact II: Managing migration and integration at local level , MILE (lead partner: Venetsia)

Urbact III: 2014 – 2018 Arrival Cities (lead partner: Amadora)

Aina verkostomaista kaupunkien välistä oppimista

TYÖVÄLINEET

Eurooppalaista kokemusten vaihtoa (transnational exchange)

Osaamisen kehittämistä (capacity-building)

Oppimisen konkretisoiminen ja ideoiden levittäminen (capitalisation & dissemination)

Vain yksi Urbact III 2014 action planning network -haun verkosto keskittyy maahanmuuttoon

ARRIVAL CITIES ACTION PLANNING NETWORK

ARRIVAL CITIES –HANKE:

YHTEISIÄ TEEMOJA:

1. Integration of settled migrants
2. New migrant flows / asylum seekers
3. Extreme right wing expressions
4. NGO participation

Lopputuloksena jokaisessa kaupungissa oma toimintasuunnitelma (Integrated Action Plan), joka nousee kaupungin omista intresseistä.

Vantaan IAP sisältyi valmistelussa olleeseen Hyvinvointiohjelmaan ja monikulttuurisuussuunnitelmaan.

ARRIVAL CITIES –HANKE:

EUROOPPALAISET TYÖPAJAT:

1.	Amadora	avausseminaari
2.	Dresden	väestösuhteet ja konfliktien ehkäisy
3.	Vantaa	maahanmuuttajien pääsy työmarkkinoille
4.	Thessaloniki	turvapaikanhakijoiden vastaanotto
5.	Oldenburg	koulutus ja kasvatus
6.	Val de Marne, Pariisi	osallisuus ja osallistuminen
7.	Bryssel	loppuseminaari

Lopputuloksena jokaisessa kaupungissa oma toimintasuunnitelma (Integrated Action Plan), joka nousee kaupungin omista intresseistä.

Vantaan IAP sisältyi valmistelussa olleeseen Hyvinvointiohjelmaan ja monikulttuurisuussuunnitelmaan.

**ARRIVAL CITIES –
Vantaan hanke 2016 -2018**

Budjetti 83 600€

**Driving change for
better cities**

ARRIVAL CITIES: Vantaa Integrated Action Plan

Toimintasuunnitelma kolmannen sektorin ja kaupungin yhteistyöstä kotouttamisessa

Meg Sakilayan-Latvala
Koordinaattori, Arrival Cities -hanke

Co-creating for better inclusion
of migrants and refugees

VANTAAN ARRIVAL CITIES -VERKOSTO

- Vantaan kaupungin edustajat
- Vantaan Järjestörinki
- Hakunilan kansainvälinen yhdistys
- R3 Maahanmuuttajanuorten tuki ry
- Nicehearts ry
- Sorasod ry
- Vantaan Venäläinen klubi
- Monimaa ry
- Vamol ry
- Yhdessä parempi tulevaisuus ry

MITÄ KAUPUNKI SAA TÄSTÄ:

- Maahanmuuttoon ja kotoutumiseen liittyvissä asioissa voimme oppia Euroopan onnistumisista ja epäonnistumisista.
- Laajempi yhteistyö korostaa kotouttamisen merkitystä, koko kaupungin asia
- Järjestöjen ja kaupungin virkamiesten yhteistyö ja luottamus paranevat yhteisten opintomatkojen myötä
- Parhaimmillaan saadaan konkreettisia ideoita tuotavaksi Vantaalle, esimerkki Tempo-orkesteri (MILE-verkosto)
- Kansainväliset verkostot palvelevat muun kotoutumista tukevan työn tuloksellisuutta, esimerkki Töissä Suomessa Vantaan osahankkeen korkeasti koulutettujen työllistämishankkeen ja IQ (integration through qualification) –hankkeen välinen yhteistyö
- URBACT tarjosi alustan ja työvälineitä Vantaan kannalta kiinnostavan teeman kehittämiseen (kolmannen sektorin ja kaupungin yhteistyön kehittäminen kotouttamisessa)

ESIMERKKI

Parhaimmillaan saadaan konkreettisia ideoita tuotavaksi Vantaalle

MITÄ OPIMME? MITEN HYÖDYMMME?

Urbact-ohjelmassa ei ole kyse yhdestä seminaarista vaan yhteisestä oppimisprosessista (verkostoista tulee vahvat).

Urbactin metodologia on parantanut työtapojamme (osallisuus, co-creating) ja rakentanut luottamusta toimijoiden välillä.

Yhteistyö kaupungin toimialojen välillä ja järjestöjen kanssa on tiivistynyt.

Järjestöille yhteistyö on avannut uusia verkostoja ja rahoitusmahdollisuuksia.

Olemme Vantaalla onnistuneet yhdistämään eri ohjelmien hyötyjä (ESR, Urbact, Erasmus+ jne.).

YHTEISTYÖ TIIVISTYÄ

Brysselissä 23-24.4.2018

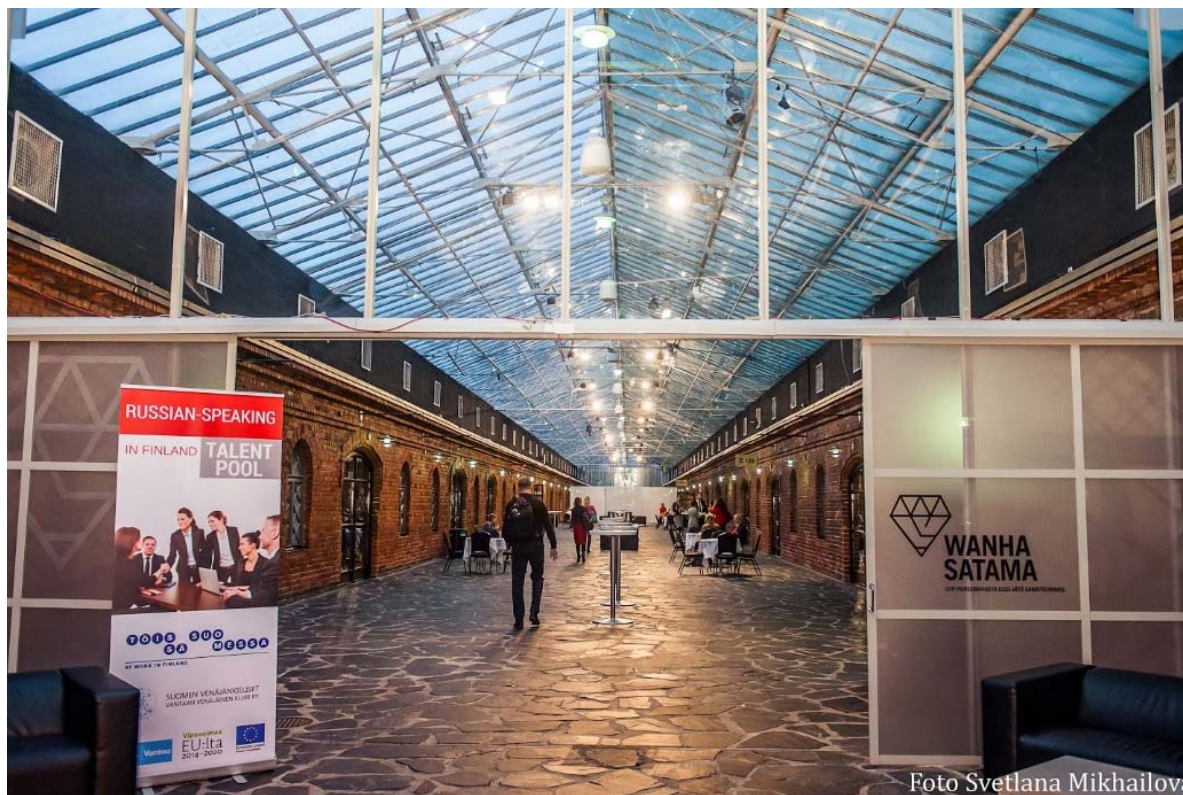

VERKOSTOISTA ON HYÖTYÄ LAAJEMMINKIN

1. Yhteistyö Töissä Suomessa –Vantaan osahankkeen ja Saksan IQ Integration through Qualification –hankkeen kanssa (kummatkin ESR) mutta yhteistyö tullut Arrival Cities –hankkeen kautta
2. Metropolia ammattikorkeakoulun ”Korkeasti koulutettujen maahanmuuttajien osaaminen käyttöön”- hanke sai yhteyden IQ-networkiin Saksassa, Metropolis -konferenssi syksy 2018
3. Espoon kaupunki pääsi mukaan Riian johtamaan Transfer networkiin ACTIVE NGOs (kevät 2018)
4. Verkostot palvelevat monessa
Esimerkkinä: Työväenopistojen suomen kielen kouluttajien Erasmus + hanke kohdistui Vantaan suosituksesta Thessalonikiin
Kotoverkon Laatuhaavi -hanke, Axxell & Vantaan Aikuisopisto

ESIMERKKI:

IQ über Grenzen hinweg - Das transnationale Projekt "Arrival Cities" macht einen Austausch über unterschiedliche Integrationskonzepte möglich

Peter Gründheid mit Kolleginnen des Arrival-Cities-Projektes © Chiara Vestrini

Hannele Lautiola ist begeistert: „Das [Förderprogramm IQ](#) ist ein phantastisches Programm – wir wollen das auch aufbauen, dafür müssen wir jetzt die rechtlichen Grundlagen schaffen“. Lautiola ist „Monikulttuurisuusasiain päällikkö“ – Integrationsbeauftragte – in Vantaa, der viertgrößten Stadt Finnlands in unmittelbarer Nähe von Helsinki. Zusammen mit ihrer Kollegin Svetlana Chistyakova besuchte sie einen transnationalen Workshop im Rahmen des [Arrival-Cities-Projektes](#) in Oldenburg. In Arrival Cities tauschen sich acht Städte aus sieben Ländern (Frankreich, Deutschland, Lettland, Finnland, Griechenland, Italien und Spanien) bei der Entwicklung ihres Integrationskonzeptes aus und diskutieren gemeinsam ihre Ansätze für Arbeitsmarktintegration, Interkulturelle Bildung, Teilhabe oder „community building“.

Peter Gründheid vom niedersächsischen IQ Netzwerk ist als Experte für Arbeitsmarktzugang von Migrantinnen und Migranten Teil der [Oldenburger Arbeitsgruppe](#). Schon im Januar hatte er bei einer Veranstaltung in Vantaa das IQ Netzwerk vorgestellt und war auf große Resonanz gestoßen. Die Zusammenarbeit wurde jetzt konkretisiert.

„Das deutsche IQ Programm entwickelt in großem Stil viele der Dinge, die wir in Finnland auch brauchen“, so Lautiola. Vor allem ein hoher Prozentsatz von Zuwanderern aus russischsprachigen Ländern sei in Finnland zu verzeichnen. Dafür brauche es Angebote und vor allem eine Struktur. Das IQ Netzwerk soll dabei Pate stehen. Jetzt geht es erst einmal darum, die Voraussetzungen für ein solches Programm in Finnland zu schaffen.

Bei einer Konferenz im November 2017 wurden Akteure aus Politik, Bildung und Verwaltung für den Bedarf sensibilisiert und über die Möglichkeiten informiert, die das IQ Netzwerk bietet.

Als Impulsgeber war diesmal Johnny van Hove vom [Multiplikatorenprojekt Transfer](#) des Förderprogramms IQ dabei. In Zeiten „grenzenloser“ Kommunikation und globaler Mobilität ist die Anerkennung ausländischer Berufsabschlüsse ein wichtiges Instrument für die berufliche Integration und gerade für die Fachkräftesicherung in einem alternden und schrumpfenden Europa von großer Bedeutung.

http://www.migrationsportal.de/node/550#Anker_4

BOOSTING TALENT INTEGRATION

Arrival Cities Final Conference Side Event
Hosted by City of Vantaa (esiintyjinä Antoine Savary
Komissio, Salvatore Sofia Eurocities, Peter Grunheid IQ/
Oldenburg, Svetlana Tchistiakova Töissä Suomessa)

SUOSITUKSIA MUILLE KAUPUNGEILLE

Verkostoitukaa ja olkaa rohkeita - Saatte kansainvälisiä kontakteja ja kutsuja kumppaniksi

Kaupunki saa hyvää mainetta kumppanikaupunkina

Työntekijät saavat uutta intoa työhönsä kun pääsevät pohtimaan asioita ulkopuolisen silmin

Palkatkaa hyvä osaava projektipäällikkö

Hankkeen avulla voi vahvistaa luottamusta eri toimijoiden kesken

Luottamuksen rakentaminen on paras perusta kotoutumiselle

VANTAA: STRENGTHENING PARTNERSHIPS TOWARDS A MORE INCLUSIVE CITY

Hannele Lautiola
hannele.lautiola@vantaa.fi

Meg Sakilayan-Latvala
margarita.sakilayan-latvala@nicehearts.fi

Integrated Action Plan
April 2018

